

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/54/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1624201093
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1624201093.3

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, dieťa rodičov: matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, D., zast. JUDr. Adamom Puškárom, advokátom so sídlom Karpatská 5, Bratislava a otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, B., zast. Jarabica, s.r.o., so sídlom Kutlíkova 17, Bratislava, IČO: 47 454 831, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.04.2024 sa otec maloletého domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil stretávanie otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sa s maloletým stýkať každý párnny kalendárny týždeň v dňoch od pondelka do štvrtka v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a v piatok párneho týždňa v čase od 15.00 hod. do nedele párneho týždňa do 17.00 hod.

2. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil otec tým, že dňa 24.11.2022 vydal Okresný súd Malacky rozsudok, ktorým schválil rodičovskú dohodu, ktorou bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a stretávanie sa otca s maloletým bolo ponechané neupravené. Až do začiatku roka 2024 predmetná súdom schválená dohoda rodičov a najmä absencia úpravy styku otca s maloletým fungovala v zásade bez problémov. Avšak od začiatku roka 2024 dochádza k zásadným problémom pri dohode rodičov, v akých termínoch a najmä v akom rozsahu sa otec maloletého môže stretávať so synom. Otec maloletého vzhľadom na súčasný pracovný čas (práca na zmeny), je schopný sa o maloletého syna starať v zásade len každý druhý týždeň, nakoľko v prípade poobednej zmeny, nevie so svojim synom tráviť čas. Z tohto dôvodu mal záujem kompenzovať svojmu synovi túto stratu času a v týždni s doobednou zmenou, mal záujem o styk so synom v rozsahu 4 dní od 15:00 do 18:00. Matka maloletého však neakceptuje častejšie stretávanie ako dva krát v týždni od 15:00 do 18:00, čím je otec obmedzený len na 4 dni v týždni počas celého mesiaca. Podľa otca, postoj matky vychádza pravdepodobne z jej iracionálneho strachu, že maloletý si s ňou nevybuduje dostatočné citové puto. Z tohto dôvodu sabotuje akúkoľvek dohodu, ktorá by zabezpečila aspoň približne rovnaký čas stretávania sa otca s maloletým, aký trávi matka s maloletým. Otec maloletého nechce byť len „víkendovým otcom“, ale má záujem v čo najväčšej miere zabezpečovať a vypomáhať so starostlivosťou o maloletého o čom svedčí nielen jeho snaha o trávenie času so svojim synom, ale aj jeho riadne plnenie si vyživovacej povinnosti. Otec zároveň nemá záujem nijakým spôsobom obmedzovať styk matky s maloletým, má len záujem o čo najvyrovnanejší rozsah styku v rámci možností oboch rodičov a aktuálneho veku ich syna. Otec má primárne záujem, aby vzájomné vzťahové problémy mali čo najmenší dosah na ich syna a aby tento, napriek skutočnosti, že jeho rodičia netvorí spoločnú domácnosť, mal vybudovaný

čo najlepší vzťah s oboma rodičmi, čo sa však z dôvodu aktuálneho konania matky nedá zabezpečiť. Preto je potrebné dočasne upraviť pomery a to v rozsahu úpravy styku otca s maloletým. Ústna dohoda rodičov už nenaplní svoj účel a je tu dôvodná obava, že matka maloletého by aj naďalej obmedzovala jeho styk s otcom, keď maloletého odmieta odovzdávať mimo striktné ňou stanovených dní a hodín. K návrhu priložil komunikáciu rodičov, výpis z bankového účtu a rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 9P/191/2022-50 zo dňa 24.11.2022.

3. Rodičia maloletého sa dostavili na súd na informatívne stretnutie v rámci tzv. „Cochemskej praxe“, na ktorom neprišlo k uzavretiu rodičovskej dohody. Rodičia uvádzali, že styk maloletého s otcom prebieha každý druhý víkend a v týždni cca 3 až 4 dni, kedy si otec maloletého vyzdvihne v materskej škole. Matka uviedla, že nemá problém s tým, aby maloletý trávil viac času s otcom, ale problém nastáva v tom, že maloletý emocionálne reaguje na zmeny, keď sa strieda u rodičov. Matka navrhla upraviť stretávanie otca a maloletého každý párný kalendárny týždeň v dňoch v utorok a v stredu v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a každý párný víkend od piatka až do pondelka. Otec s návrhom matky nesúhlasil. Uviedol, že chce s maloletým tráviť viac času a trval na podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

4. Matka sa k návrhu otca následne písomne vyjadrila s tým, že otcom uvádzané tvrdenia sú preukázateľne nepravdivé. Otcovi nikdy nebránila tráviť čas s ich synom. To preukazuje aj otcom predložená SMS konverzácia, v ktorej jej autoritatívne oznamuje, ktoré dni chce maloletého mať, avšak aj ona má svoje povinnosti a program a ak mu niekedy v jeho návrhu/príkaze nevyhovela, tak mu obratom napísala alternatívu, v ktoré iné dni a hodiny syna mať môže. Otec tvrdí, že chce tráviť so synom viac času a matka mu v tom údajne bráni od 1/2024, no otec pritom v dňoch 08.02.2024 až 15.03.2024 odcestoval na služobnú cestu do USA, na ktorú sa dobrovoľne prihlásil. V tomto období sa o syna starala sama. Po návrate sa jej ozval, že syna chce okamžite vidieť, čo mu hneď umožnila a syna mal v dňoch 15.03.2024 až 17.03.2024. Na preukázanie, že otec môže vídavať syna a tráviť s ním čas po dohode rodičov v podstate kedykoľvek doložila prehľad stykov otca so synom. V záujme budovania vzťahu otec-syn otcovi umožňuje pravidelný styk s maloletým a to aj keď otec býval v neskolaudovanej stavbe. Dňa 22.04.2024 na informatívnom výsluchu na súde bola ochotná otcovi v maximálne možnej miere ustúpiť a ponúkla mu dohodu, že so synom môže tráviť víkendy, ktoré bola ochotná predĺžiť až do pondelka a v týždni mu chcela poskytnúť styk v utorok a stredu, avšak otec neustúpil absolútne v ničom a žiadal dohodu, ktorá mu vyhoví na 100% v jeho návrhu, čo bolo pre ňu neakceptovateľné, nakoľko maloletý má svoj režim a program a nemôže sa mu takto skokovo zmeniť život, ale opakovane deklarovala ochotu mu styk, ktorý v súčasnosti aj tak prebieha dostatočne, inštitucionalizovať rodičovskou dohodou, žiaľ neúspešne. Žiadala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť z dôvodu, že nie je daná naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov, keďže otec s maloletým pravidelne trávi dostatok času a v styku mu nie je žiadnym spôsobom bránené. Poukázala na to, že záujem o širší rozsah styku je zo strany otca len tendenčný, keďže nemal problém na 5 týždňov odísť do USA a následne podal na súde návrh na neodkladné opatrenie s tým, že so synom trávi málo času. Otec chce týmto návrhom a konaním len trestať matku za jej rozchod s ním, preto nesúhlasil s rodičovskou dohodou na informatívnom stretnutí, kde mu bola matka ochotná na 80% splniť jeho požiadavky. Poukázala ďalej na to, že otec žiada neodkladné opatrenie podľa § 365 ods. 1 CMP, ktoré nie je na túto situáciu aplikovateľné. Otcovi navrhovaný petit je nevykonateľný pre jeho neurčitosť, nakoľko žiada o úpravu vzťahov „dočasne“ a absentuje špecifikácia toho kto, kde a kedy maloletého prevezme a odovzdá. Podľa matky nie je naplnená hlavná podmienka na nariadenie neodkladného opatrenia, a to naliehavosť (neodkladnosť potreby upraviť vzťahy účastníkov), keďže otec má so synom pravidelný a dostatočný styk a ak chce jeho navýšenie, toto môže žiadať návrhom na úpravu styku vo veci samej po riadne vykonanom dokazovaní. Vzhľadom na uvedené žiadala matka, aby súd návrh otca zamietol.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

11. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

12. Neodkladné opatrenie je svojím charakterom výnimočným prostriedkom súdnej ochrany smerujúcim k úprave pomerov a umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

13. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

14. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine). Medzi záujmami dieťaťa a rodičov musí byť zachovaná rovnováha, pričom pri hľadaní tejto rovnováhy musí byť osobitný význam venovaný najvyšším záujmom dieťaťa, ktoré môžu prevažovať nad záujmami rodiča (Uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 379/2010).

15. Neodkladné opatrenie v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti je namieste vtedy, ak riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je bezprostredne ohrozená jeho výživa alebo výchova, ak musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne ide o iné dôležité záujmy maloletého, ktoré vyžadujú okamžitý zásah súdu.

16. Navrhovateľ sa nariadenia neodkladného opatrenia domáhal s poukazom na ustanovenia § 365 ods. 1 a § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Súd v tejto súvislosti podotýka, že uvedené ustanovenia nie je možné aplikovať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovateľ domáha úpravy styku s maloletým dieťaťom. Predmetné ustanovenia upravujú osobitný druh neodkladných opatrení, ktorými súd rozhoduje neodkladným opatrením vo veci osobnej starostlivosti o maloleté dieťa (nariaďuje sa okamžité zverenie do starostlivosti resp. odovzdanie do starostlivosti určitej osoby). Nemožno ich teda nijako aplikovať na podaný návrh otca, ktorý sa neodkladným opatrením domáha výlučne úpravy styku s maloletým dieťaťom. Preto bolo namieste postupovať s poukazom na všeobecné ustanovenia o neodkladných opatreniach § 325 a nasl. Civilného sporového poriadku.

17. Vydanie neodkladného opatrenia o úprave styku rodiča s dieťaťom je namieste najmä vtedy, ak je rodičovi v styku s maloletým dieťaťom nedôvodne bránené, pričom vydanie neodkladného opatrenia zabezpečuje, aby nedošlo k strate kontaktu rodiča s dieťaťom, narušeniu vzájomných vzťahov a odcudzeniu. Rovnako je dôvodné rozhodnúť o úprave styku rodiča neodkladným opatrením vtedy, ak je dieťa v dôsledku realizácie styku s druhým rodičom v ohrození a je potrebné styk obmedziť, čím sa zabezpečí ochrana dieťaťa.

18. Súd po oboznámení sa s návrhom otca, priebehom informatívneho stretnutia rodičov a vykonanom dokazovaní v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný pre absenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Neodkladné opatrenie je výnimočným inštitútom a slúži na riešenie situácií, ktoré skutočne neznosia odklad a nemá sa ním obchádzať či nahrádzať konanie vo veci samej.

19. V uvedenom prípade sa styk otca s maloletým realizuje (i keď z pohľadu otca v nedostatočnom rozsahu). Maloletý sa stretáva s otcom pravidelne, a to každý druhý víkend od piatka do nedele ako aj v týždni, kedy má otec doobednú zmenu, pričom podľa doloženého rozpisu styku a skutočností uvádzaných na informatívnom stretnutí rodičmi prebiehal styk napr. v mesiaci apríl (v týždni otca s doobednou zmenou) v rozsahu troch až štyroch poobedí od 15.30 hod. do 18.00 hod. Stretávanie otca a maloletého počas víkendov je zastabilizované, ani jeden z rodičov problémy so stretávaním počas víkendov neuvádzal, matka dokonca navrhla otcovi rozšírenie víkendového styku až do pondelka rána, kedy otec maloletého odvedie ráno do materskej školy. Problém medzi rodičmi nastáva s úpravou stretávania v kalendárnom týždni, kedy otec požaduje stretávanie každý druhý týždeň v rozsahu štyroch poobedí, pričom matka by preferovala dve poobedia vzhľadom na prežívanie maloletého, ktorý citlivo reaguje na odovzdávanie medzi rodičmi. Aj napriek tomu, že rodičia nedospelí ohľadne úpravy styku otca s maloletým k dohode, súd za súčasného stavu nepovažuje za nevyhnutné pristúpiť k úprave styku neodkladným opatrením. Kontakt otca s maloletým prebieha, zachovanie citovej väzby maloletého s otcom nie je ohrozené. Samotná nezhoda rodičov ohľadom styku v zásade vo vzťahu k dvom poobediam každý druhý týždeň nie je pre súd dôvodom na okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia.

20. Súd zdôrazňuje, že prvoradou povinnosťou rodičov je konať v najlepšom záujme ich maloletého dieťaťa a tento uprednostniť pred svojimi osobnými záujmami. Rodičia by si mali uvedomiť, že ich povinnosťou ako milujúcich rodičov je sa vždy v prvom rade pokúsiť o dohodu, pričom súd by mal do rodinných vzťahov autoritatívne zasiahnuť naozaj až vtedy, keď je to nevyhnutné. Rodičovská dohoda je najlepším nástrojom na usporiadanie a stabilizovanie rodinných pomerov vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Rodičia by nemali prenášať zodpovednosť, ktorú za svoje maloleté dieťa obaja rovnako nesú, na iné osoby a mali by pochopiť, že práve oni by mali byť dostatočne kompetentní nájsť to najvhodnejšie riešenie pre ich maloleté dieťa, ktoré práve oni dvaja najlepšie poznajú.

21. Aj keď informatívne stretnutie rodičov neskončilo rodičovskou dohodou, rodičia majú podľa názoru súdu potenciál, aby dokázali aj bez zásahu súdu vzniknutú situáciu vyriešiť. Rodičia nesmú rezignovať na vzájomnú komunikáciu, ktorá by mala byť rešpektujúca a konštruktívna. Súd dáva rodičom do pozornosti, že na vyriešenie ich aktuálnej situácie im môže byť nápomocné psychologické poradenstvo na referáte poradenskopsychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny (ktoré majú bezplatne k dispozícii), prípadne im môže byť odborné poradenstvo príslušným úradom sprostredkované v inom akreditovanom subjekte. Rovnako môže každý z rodičov iniciovať konanie o uloženie výchovného opatrenia nariadením odborného poradenstva súdom. Súd je presvedčený, že vytvorenie priestoru pre zlepšenie komunikácie rodičov v rámci odborného poradenstva, je v tomto prípade lepším riešením, než autoritatívny zásah súdu.

22. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže nie je potrebná predbežná urýchlená úprava styku otca s maloletým, súd návrh otca ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Súd posudzoval len či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie, na čo nevzhladol dostatok dôvodov. Matke ani otcovi nič nebráni, aby sa úpravy styku domáhali podaním návrhu vo veci samej, kde súd rozhodne po vykonaní riadneho dokazovania, vypočutí oboch rodičov a zohľadnení všetkých relevantných skutočností, pričom prvoradým hľadiskom bude najlepší záujem ich maloletého dieťaťa.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.